

پژوهش به‌عنوان کاری خلاقانه‌و سیستماتیک‌به‌منظور بالا بردن سطح دانش بشر، فرهنگ و جامعه انجام می‌شود. در بسیاری از موارد، پژوهش هابرگرفته از اسناد و مدارکی است که دانشمندان و محققان سال ها روی آن فعالیت کرده و به نتایجی دست پیدا کرده‌اندو محققان دیگری نیز این روند را ادامه می‌دهند تا به تکمیل پروژه بپردازند. اما گاهی محقق به‌دنبال کشفی تازه است و تنها از مقالات و پژوهش های موجود برای پیشسبرد کار خود استفاده می‌کند. با توجه به اینکه بسیاری از مقالات قابل توجه علاوه‌بر سطح ملی، در ابعاد جهانی هم ارائه می‌شوند، ارزیابی‌هایی هم در این زمینه‌صورت می‌گیرد، به‌طوری که موسسات معتبر دنیا مانند ISI هرساله معتبرترین مقالات را معرفی می‌کنند. در این میان، استنادی که مقالات آنها بالاترین میزان استناد را داشته نیز معرفی می‌شوند که جایگاه آنها را از نظر علمی در دنیا بالا می‌بردو اعتبار قابل ملاحظه‌ای برای کشور و محققان و استادان محسوب می‌شود. پایگاه استنادی WOS هر سال پراستنادترین پژوهشگران دنیا را معرفی می‌کند .این رده‌بندی، شامل پراستنادترین پژوهشگران دنیاست که مقالات آنها تاثیرگذاری بالا ونقش بسیار مهمی در انتقال علم و دانش در سطح بین‌المللی داشته است. در اعلام پراستنادترین پژوهشگران دنیا در سال ۲۰۱۹، نام ۱۲ پژوهشگر از کشورمان هم به چشم می‌خورد. در این فهرست، آرش کریمی‌پور توانست به‌عنوان نخستین پژوهشگر پراستناد کشور بین دانشگاه‌های دولتی و غیردولتی و نیز اولین پژوهشگر دانشگاه آزاد اسلامی جزء یک‌درصدپژوهشگران پراستناددنیادر رشته‌های مهندسی قرار گیردو برای کشور افتخارآفرینی کند. در ادامه با آرش کریمی‌پور، فارغ التحصیل دکتری مهندسی مکانیک، گرایش تبدیل انرژی درباره موفقیت به‌دست‌آمده و امر پژوهش و تحقیق در ایران گفت‌وگو کردیم.

۱۱۱

چه شد که جزء یک‌درصد پراستنادترین پژوهشگران برتر جهان در سال ۲۰۱۹ انتخاب شدید؟

پیش از این، معیار بررسی استادان برمبنای تعداد مقالات ISI منتشرشده انجام می‌شد؛یعنی برمبنای کمیت بود.بعد از آن برای بالا بردن کیفیت، علاوه‌بر تعداد مقالات ISI منتشرشده سالانه توسط هر محقق، میزان استنادی را که به مقالات هر محقق هم هست، در نظر می‌گیرند. به عبارتی، هرچه‌در هر محقق تعداد مقاله پراستناد داشته باشد، نشان می‌دهد این فرد تا چه اندازه در بالا بردن سطح علمی دنیا اثر داشته است. از طرفی، اگر خود فرد به خودش استناد دهد، این مورد را به‌عنوان یک امتیاز منفی در نظر می‌گیرند. مجموع این سه عامل یعنی تعداد مقالات ISI، میزان استنادی که دیگران به مقالات فرد می‌دهندو خوداستنادی کم، باعث می‌شود بتوانند محققان را از نظر کیفی و میزان تاثیر در رشد علمی دنیا تمیین کنند. چیزی که شامل حال من شده، این است که چون تمام این سه عامل را داشتم، جزء یک درصد محقق پراستناد دنیا در سال ۲۰۱۹ در رشته مهندسی انتخاب شدم. من در سال ۲۰۱۹ حدود ۴۹ مقاله ISI و در سال ۲۰۲۰ تاکنون دو مقاله منتشر کرده‌ام. سال‌های دیگر هم در همین حد بوده‌است. سال گذشته، دانشمندبرتر ISC(پایگاه استنادی علوم جهان اسلام) شدم. پیش از این، دانشگاه آزاد اسلامی محقق برتر در این پایگاه داشته، اما در ISI، این اولین باری است که محقق‌ی از دانشگاه آزاد اسلامی حائز رتبه می‌شود.

نگاه بسیاری از مدیران دانشگاهی و غیر دانشگاهی کشور به امر پژوهش، کاری فانتزی و هزینه‌بر است و به همین دلیل، پژوهش اولویت آخر است و هزینه‌ای که بابت آن می‌شود، از دست می‌رود. آیا واقعا پژوهش امری هزینه‌زاست یا سرمایه‌ای؟ در دنیا نسبت به امر پژوهش چه نظری وجود دارد؟

من ارتباطات دانشگاهی گسترده‌ای دارم و همچنین استاد مدعو دانشگاه روم هم هستم و دانشجو هم دارم. در دنیا، پژوهش را عامل مکمل در نظر می‌گیرند و درواقع، قطعات زنجیری هستند که کنار هم چیده می‌شوند؛ از کار تحقیقاتی صرف شروع و به کار تحقیقاتی در صنعت خرد و بعد صنعت کلان وصل می‌شود که درنهایت به درآمدزایی منتهی می‌شود. چیزی که شاید در کشور ما مشکل را باشد این است که این دانه‌های زنجیر گاهی ممکن است مشکل داشته باشد. به‌عنوان مثال، تحقیقات و علم دانشگاه‌های ما خیلی قوی است، اما زمانی که قرار است این علم به صنعت وصل شود، مشکل را می‌شود، چرا که ابتدا باید کسی وجود داشته باشد که سپاورت مالی کند تا بتوان محصولی را به درآمد رسانند و تولید کرد. یکی باید آن را تبلیغ و بازاریابی کند

نیمکت خبر

ادامه ثبت نام تکمیل ظرفیت کارشناسی دانشگاه آزاد اسلامی
تکمیل ظرفیت پذیرش براساس سوابق تحصیلی مقطع کارشناسی ناپیوسته نیمسال دوم سال تحصیلی ۹۹-۹۸ دانشگاه آزاد اسلامی تا ۳۰ دی ماه ادامه دارد.
پیرو مصوبه شورای سنجش و پذیرش، ثبت نام تکمیل ظرفیت پذیرش براساس سوابق تحصیلی مقطع کارشناسی ناپیوسته که ۳۰ آبان آغاز شده بود، تا روز دوشنبه ۲۰ دی ماه ادامه دارد.
متقاضیان پذیرش در این مقطع می‌توانند با مراجعه به سامانه مرکز سنجش وب‌پذیرش به آدرس http://azmoon.netنسبت به دریافت دفترچه حاوی رشته/محل ها اقدام کنندو مطابق تقویم زمانی اعلام‌شده جهت تکمیل فرآیند ثبت نام، به واحدهای دانشگاهی موردنظر خود مراجعه کنند.
شایان ذکر است، متقاضیان دوره کارشناسی ناپیوسته یا دارا بودن مدرک کاردانی ناپیوسته و ناپیوسته و کاردانی دانشگاه جامع علمی- کاربردی می‌توانند در دوره کارشناسی ناپیوسته ثبت نام کنند.

دانشگاه

گفت‌وگوی «فرهیختگان» با آرش کریمی‌پور، پراستنادترین استاد دانشگاه آزاد

نگاه مدیران آموزشی به پژوهش باید تغییر کند

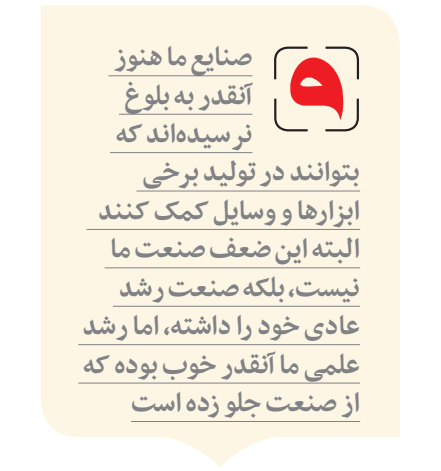
برخی همکاران به من پیشنهاد راه‌اندازی یک ژورنال را داده‌اند و حتی دانشگاه هم نامه زده است که یک مجله ثبت کنید، اما من رئیس وقت پیشنهادت را رد کرده‌ام و گفته‌ام من تیم موردنظر برای این کار را در اختیار دارم و زمانی برای راه‌اندازی یک مجله دست‌به‌کار می‌شوم که اول از همه دفتری را در دانشگاه در اختیار من قرار دهند و کارمندی به من بدهند که کارهای مربوط را انجام دهد. مقاله دادن به ژورنال‌های ایرانی از چاپ مقاله در ژورنال‌های معتبر ISI خارجی به مراتب دشوارتر است؛ نه از نظر علمی، بلکه از نظر پروسه‌ای که محقق باید طی کند. من زمانی که مقاله‌ای را برای چاپ در ISI ارسال می‌کنم، به ساده‌ترین حالت ارسال می‌کنم. خودشان تایپبست دارند و مقاله و مشکلات آن را هم ویرایش می‌کنند و حتی برای جابه‌جایی برخی کلمات از مسا اجازه می‌گیرند. اما زمانی که می‌خواهیم مقاله‌ای را در ژورنال‌های داخلی منتشر کنیم، در حوزه تایپ و ویراستاری کار خاصی وجود ندارد و همه این کارها را یک نفر متقبل می‌شود که معمولا حقوق چندانی هم برای این کارها دریافت نمی‌کند و باید زمان زیادی هم صرف آن کند، حتی فرمتی را آماده می‌کنند که همه مقالات را طبق همین فرمت بررسی و تایید می‌کنند. برخی مجلات داخلی ISI، بعد از تایید مقاله، فقط دو سال زمان می‌برد تا به محقق جواب دهد و حتی کسی وجود ندارد که با او مکاتبه کنید. وقتی مشکلی پیش می‌آید، کسی پاسخگو نیست. اما به‌عنوان مثال «الزویر» چت آنلاین داردو در لحظه هر مشکلی داشته باشید می‌پرسید و همان لحظه پاسخگوست. متأسفانه در بسیاری از ژورنال‌های داخلی علمی- پژوهشی و ISI اصلا نمی‌دانید با چه کسی باید مکاتبه کنید و چه کسی جوابگوی شماست. همه اینها از آنجایی ناشی می‌شود که مجلات داخلی نمی‌خواهند پولی هزینه کنند و حقوق خوبی به یک کارمند نمی‌پردازند که این کارها را انجام دهد. شما تا زمانی که به کسی پول خوب ندهید، نمی‌توانید از او توقع داشته باشید کارش را به بهترین شکل انجام دهد.

چرا ژورنال‌های ISI تا این حد معروف شده‌اند؟ چون روی این ژورنال‌ها نظارت به‌خوبی صورت می‌گیرد. حتی فیک بودن مقالات را پیگیری می‌کنند. اما در ژورنال‌های داخلی ما این گونه نیست. غالب آنها بعد علمی کمتری دارند و این مشکل اصلی است، اما معتقدم اگر هزینه کنیم و کارمند با حقوق در اختیار قرار دهند، می‌توانیم ژورنال معتبری را در سطح داخل راه‌اندازی کنیم که تمرکز کار روی سطوح علمی آن باشد.

مقالات علمی دانشمندان کشور که برای ژورنال‌های خارجی و به‌ویژه ISI ارسال می‌شوند، در واقع بخشی از علم این کشور است که در اختیار آنها قرار می‌گیرد و این امر علاوه‌بر اینکه می‌تواند مواضع علمی ما را در معرض خطر قرار دهد، پژوهش آماده‌ای است که آنها را به تولید نزدیک‌تر می‌کند. نظر شما در این مورد چیست؟

من موافق این حرف نیستم. اگر تصمیم‌گیری با من بود، حمایت‌ها

فاز نمی‌شود. من ۱۰ سالی برای دانشگاه تولید می‌کردم. حدود ۷۰۸ سال پیش بود که وقتی می‌خواستم وارد این حوزه شوم، به رئیس وقت دانشگاه پیشنهاد دادم که این محصولات را برای دانشگاه خریداری کند و قول دادم که به‌حدی مقالات ISI ارائه دهم که رده‌شان در دنیا جابه‌اشد. جالب است که آن زمان، مسئولان وقت دانشگاه حرف من را قبول کردند و حدود نیمی از دستگاه‌های تولیدشده را خریداری کردند. من به‌حرفم عمل کردم و دیگر همکارانم را هم در این فاز وارد کردم. حالا تصور کنید در تمام دانشگاه‌ها مسئولانی داشته‌باشیم که به استادان خودچنین اعتمادی داشته باشند و پیگیری بخواهند. ما علم را داریم، اگر د کنار بگذاریم، با مشکلات زیادی مواجه می‌شویم. درواقع نباید به این فکر کنیم که با چاپ مقاله‌های متعدد دیگر نیاز به چیز دیگری نداریم، این حرف اشتباه است؛ اینها دانه‌های زنجیر هستند که باید کنار هم قرار گیرند و مدیران ارشد هم باید در این زمینه دید داشته باشند، بنابراین نیازمند یک دید کلان است.

شوند و استاد با اطمینانی که دارد، بتواند به دنبال صنعتی سازی و امر تولید برود. اما زمانی که استاد سرمایه‌ای دریافت نکند، به مرور به سمت و سویی کشیده می‌شود که هزینه‌ای در بر نداشته باشد. بنابراین من معتقدم برای رشد پژوهش در کشور به دو بال نیاز است؛ یکی هزینه اولیه و علم. علم با استاد و دانشگاه است و هزینه اولیه هم با مدیر، و این می‌تواند بازگشت داشته باشد. گاهی ممکن است مقامات بالادستی به جای کمک، سنگ هم بر سر راه استاد و محقق بیندازند، اما خدا را شکر همیشه با من همراهی شده و مشکلی در این زمینه نداشته‌ام.

در داخل کشور ژورنال‌های معتبر جاب مقالات علمی در اختیار نداریم تا بتوانیم به‌عنوان مرجع از آن استفاده کنیم که نتیجه آن سرسراز بر شسندن حجم بالایی از مقالات علمی داخلی به سمت موسسات ISI و دیگر ژورنال‌های معتبر دنیاست. چقدر مرجعیت دهی به ISI تا این حد صحیح است؟

را زیاد می‌کردم. زمانی، سستاد نانو اعلام کرد که مقالات نانو را تشویقی می‌کند. آن موقع من تمام تلاشم را روی این کار گذاشتم. تا به حال توجه کرده‌اید که چرا تا این اندازه شتاب ایران در حوزه نانو افزایش یافته است؟ این رشد به دلیل حمایت‌های مالی بود که ستاد نانو انجام داد. ما اگر بخواهیم مقالات علمی را در داخل کشور منتشر کنیم، ممکن است در کوتاه‌مدت رشدی را در پی داشته باشد و ما را از آنها جدا کند، اما در درازمدت ارتباط ما را با دنیا قطع می‌کند. به نظر من، ما می‌توانیم علم را از آنها بگیریم و کار مشترک داشته باشیم و در این همکاری هدف قرار دهیم. در این موضع، ما باید کاملا علمی برخورد کنیم و محققان را هم از نظر علمی قوی کنیم. من محقق اگر بدانم مقاله من و انتشار آن در ایران از نظر مادی حمایت می‌شود و پول خوبی به من می‌دهند، اتوماتیک‌وار به سمت داخل می‌آیم. من به‌عنوان یک محقق چرا باید علاقه‌مندبه انتشار مقاله در سطح دنیا باشم؟ من پیشنهادات زیادی از دنیا دارم، اما علاقه زیادی به کشورم دارم و دوست دارم برای کشورم کار کنم. ما کشوری هستیم که از نظر علمی خوب هستیم، اما باید در نظر داشته باشیم کشورهایی هم هستند که از ما بسیار جلوتر حرکت می‌کنند و از آنها یاد می‌گیریم؛ حال اگر خودمان را از آنها جدا کنیم، در کوتاه‌مدت شاید جهشی داشته باشیم، اما در بلندمدت، ارتباطات ضعیف می‌شود. از زمانی که اینترنت رواج پیدا کرده، رشد علمی ما هم بهبود پیدا کرده و ما به راحتی می‌توانیم به مقالات علمی جهان دسترسی پیدا کنیم. ما با انتشار مقاله در سطح جهان، علم کشور را با هفت میلیارد نفر تقسیم می‌کنیم، بنابراین، این کار به نفع ما تمام می‌شود؛ به شرط آنکه از محققان حمایت مادی صورت گیرد تا انگیزه لازم را پیدا کنند که علم‌شان را در کشور به کار ببرند.

در حال حاضر در بسیاری از مقالاتی که از سوی دانشجویان منتشر می‌شوند، اسم استاد راهنما بالاتر از اسم دانشجو آورده می‌شود، در صورتی که زحمت نگارش مقاله بر عهده دانشجو بوده است. به تازگی، دیوان عالی اداری طی حکمی، خواستار حذف نام استاد راهنما از مقالات شده است. آیا با این حکم موافق هستید؟

ما در دانشگاه آزاد اسلامی اگر مقاله منتشرشده، کاری از پایان‌نامه دانشجو باشد، طبق قانون باید ابتدا نام دانشجو نوشته شود و بعد از آن نام استاد راهنما و سپس استاد مشاور. اگر شامل این آیت‌ها باشد و استاد راهنما هم نویسنده مسئول باشد، هم شامل تشویقی می‌شود و هم شامل نمره‌ای می‌شود که قرار است به دانشجو اعطا شود. اگر این مکانیسم در مقاله رعایت نشود، نمره‌ای به دانشجو داده نشده و مقاله را هم مستخرج از پایان‌نامه در نظر نمی‌گیرند. این مساله در دانشگاه آزاد اسلامی به نحو احسن در حال انجام است. زمانی در دانشگاه آزاد این قانون وجود نداشت، اما من همیشه به دانشجویانم اعلام می‌کردم که اگر مقاله می‌دهید، باید اسم‌تان اول باشد که بعدها به قانون تبدیل شد. درواقع، این حق دانشجویست که نفر اول باشد.

برخی مدیران صنعتی بر این باورند که مقالات منتشرشده در ژورنال‌های خارجی امکان استفاده در داخل را ندارند و به‌نوعی، حل مساله فراملی و غیربومی است و معتقدند دردی از کشور دل نمی‌کند. برخی می‌گویند این مقالات، عملیاتی نیستند و تنها مرجعی برای امتیازآوری علمی تلقی می‌شوند. آیا با این موضوع موافق هستید؟

این مساله مسلم است. ما علم و دانشگاه‌های قوی و قدرتمندی داریم و علم‌مان از بسیاری از کشورهای دنیا جلوتر است. رشد علمی ایران به‌ویژه در سال‌های اخیر قابل توجه بوده است. اما آیا رشد صنعت ما هم تا این حد بوده است؟ به‌طور قطع خیر. بنابراین مسلم است برخی مقالاتی که محققان داخلی با محققان ایرانی ساکن خارج از کشور می‌نویسند، شرایط لازم را برای تولید در صنعت ما دارا نیستند و گنجایش آن را ندارند. علت آن هم، رشد بالای علمی ما بوده و درواقع، علت آن مثبت است.

آیا این مساله شامل حال مقالات شما هم در ژورنال‌های خارجی می‌شود؟

بله، در مقالات من هم این مساله به چشم می‌خورد. تمرکز برخی مقالات من روی جریان در ابعاد نانوکانال است. صنایع ما هنوز آتقندر به بلوغ نرسیده‌اند که به‌عنوان مثال بتوانند در تولید ابزار و وسایل در ابعاد میکروالکترومکانیک و نانوالکترون به ما کمک کرده و درحد ژاپن تولید کنند. برخی مقالات من هم این قانون را دارند، اما امیدوارم این مساله به مرور کمتر شود تا بتوانیم زمینه کاربردی کردن علم‌مان را در کشور فراهم کنیم. البته این ضعف صنعت ما نیست، بلکه صنعت رشد عادی خود را داشته، اما رشد علمی ما آتقندر خوب بوده که از صنعت جلو زده است. ما محققان باهوش و باپشتکاری داریم که اگر حمایت‌های لازم از آنها از سوی مسئولان کشور صورت گیرد و مانند کار نانو، حمایت انجام شودو بودجه در اختیار محققان قرار گیرد، در آینده‌ای نزدیک به بلوغ می‌رسیم. تنها مساله‌ای که لازم است، هماهنگ شدن علم و صنعت کشور است.

انتصاب مشاور و دستیار امور فرهنگی دانشگاه

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی با صدور حکمی، «مشاور و دستیار امور فرهنگی رئیس دانشگاه آزاد اسلامی» امنتصوب کرد. در بخشی از این متن آمده‌است: «نظر به تجربیات ارزشمند علمی و اجرایی جنابعالی، شما را به‌عنوان «مشاور و دستیار امور فرهنگی رئیس دانشگاه آزاد اسلامی» منصوب می‌نامیم. امید است نهادهای ذی‌ربط دانشگاه از دانش و تجارب ارزشمند جنابعالی در راستای اهداف بلند نظام مقدس جمهوری اسلامی، حداکثر بهره‌ر ابریند». دکتر حسن بنیانیان با مدرک دکتری مدیریت دولتی دارای سوابق اجرایی از جمله‌دیر کمیسین فرهنگی شورای عالی انقلاب فرهنگی، رئیس سازمان برنامه و بودجه استان اصفهان، رئیس دفتر آموزش عمومی و فنی و حرفه‌ای سازمان برنامه و بودجه کشور، معاون وزیر آموزش و پرورش و رئیس سازمان نوسازی مدارس کشور، معاون فرهنگی، آموزشی و پژوهشی سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و رئیس حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی است.

ممنوعیت صرف اموال دانشگاه در انتخابات مجلس

دکتر محمد مهدی طهرانچی، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی، بخشنامه انتخاباتیاز دهمین دوره مجلس شورای اسلامی را به روسای استان‌ها، واحدها، مراکز آموزشی و معاونت آموزش‌های عمومی و مهارتی دانشگاه آزاد اسلامی ابلاغ کرد. دکتر طهرانچی در بخشی از این بخشنامه تاکید کرده است: «صرف اموال دانشگاه، سرمایه‌های انسانی و مالی دانشگاهیان به‌ویژه دانشجویان به نفع هر حزب، جناح یا کاندیدایی به هر نحوی شرعا و قانونا ممنوع است. نصب هرگونه پوستر، پتر یا اقلام تبلیغاتی متعلق به احزاب، گروه‌ها و کاندیداها در واحدها، مراکز و تمام اماکن دانشگاهی نیز ممنوع است. استفاده از فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی در اختیار دانشگاه، صرفا با رویکرد افزایش حضور و مشارکت مردم مجاز است و استفاده از آنها به نفع حزب، جناح یا کاندیدای خاص مجاز نیست. برگزاری جلسات سخنرانی با حضور افراد موچه و صاحب‌نظر و با مشارکت دانشگاهیان جهت تاکید بر اهمیت شرکت در انتخابات و آگاهی بخشی به دانشجویان بدون سمت و سوی تبلیغاتی برای کاندیداها بلا مانع است.»

